

Měsíčník EU aktualit

číslo 15,
prosinec 2004

strana 2	Nová Evropská komise se se zpožděním ujala úřadu
strana 3	Komise očekává hladký přechod nových členů na euro
strana 5	Evropská rada schválila pětiletý akční plán pro justici a vnitro
strana 6	Návrh směrnice zakazující nekalé obchodní praktiky
strana 10	Téma měsíce: Lisabonská strategie a pokus o její oživení

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
hlavního ekonoma a
člena představenstva České spořitelny

Vážený čtenáři,

zajímavost letošního října v procesu evropského integračního dění byla snad ještě překonána měsícem hned následujícím – listopadem. V jeho druhé polovině se své funkce ujala – oproti původnímu plánu se zpožděním tří týdnů a jednoho dne – nová evropská exekutiva – nová Evropská komise. Tým José Manuela Barrosa, jež čelil řešení řady mimořádných situací vlastně ještě předtím, než se ujal své funkce, se zdá být velmi silný. Je v něm zařazena řada velmi známých osobností, jež potvrdila své kvality na svých domácích politických scénách i na mezinárodním fóru.

Co by se mohlo zdát být z ekonomického pohledu ještě zajímavějším je dokument z dílny nezávislé pracovní skupiny na vysoké úrovni, vedené bývalým nizozemským premiérem Wimem Kokem (jejíž součástí byl rovněž český expert, profesor Bedřich Moldan). Bývalý nizozemský premiér je vůbec znám tím, že se snaží oživit témata, která jsou sice pro budoucnost evropské integrace mimořádně důležitá, současně však jejich naplňování jaksi pokulhává za očekávání. Tentokrát se velmi silně obsazená skupina pod jeho vedením soustředila v blízkém se předpokládaném poločase na vyhodnocení procesu, který byl před téměř pěti lety přijat s až nemístným očekáváním – Lisabonské strategie.

Lisabonská strategie představuje dokument, jež je mnohými nenáviděn, neboť jim prý připomíná praxi státního plánování v komunistickém světě, či alespoň velmi pokročilý produkt sociálně-ekonomického inženýrství. Jinými je kritizován za to, že sice oslovuje skutečně palčivé oblasti evropské konkurenceschopnosti, jimž však přisuzuje nepravé, neproveditelné či přímo škodlivé cesty jejich naplňování. Zbývajícími je dokument veleben, neboť ho považují za trefu do černého, jež umožní Evropské unii v situaci vehementního východního rozšíření se ve střednědobém horizontu přiblížit ekonomické vyspělosti Spojených států.

Vzhledem k tomu, že Lisabonskou strategii a mnohačetné názory na ni, stejně jako provázející diskusi, považujeme za zcela zásadní záležitost evropského integračního dění, věnujeme ji podrobněji prosincové téma měsíce. Případné naplňování tohoto procesu by se velmi dotklo i dění v oblasti finančních služeb. Lisabonská strategie předpokládá dosažení skutečného Jednotného vnitřního trhu v oblasti služeb, kam sféra finančního zprostředkování patří, a explicitně pracuje s procesem nazvaným Akční plán finančních služeb, s řadou námětů pro aplikaci v tomto sektoru.

Toto vydání našeho Měsíčníku EU aktualit je posledním v předvánočním a novoročním období; sluší se tedy popřát příjemnost vánočních svátků a vše dobré v roce 2005, tedy v prvním roce, který prožijeme celý od počátku do konce jako plnoprávný člen EU.

Petr Zahradník

Výměna dvou kontroverzních jmen a nový předseda Evropské komise José Barroso měl důvod k oslavám. Jeho tým prošel hlasováním v Evropském parlamentu s jasnou většinou hlasů. Radost mu mohla kazit pouze skutečnost, že vlády nad evropskou exekutivou se ujímá se zhruba třítydenním zpožděním. Šokem bylo oznámení Řecka, že se země kvalifikovala do eurozóny pouze díky porušování statistických pravidel. Bolestné sankce však Řecku zřejmě nehrozí.

POLITIKA

Nová Komise se ujala úřadu

Evropský parlament ve čtvrtek 18. listopadu velkou většinou hlasů vyslovil důvěru nové Evropské komisi v čele s Josém Manuelem Barrosem, a ukončil tak třítydenní politický pat.

Zákonodárci Evropské unie schválili Komisi v poměru 449 ku 149 hlasům, 82 poslanců se hlasování zdrželo. Barrosův tým podpořily tři největší poslanecké kluby: konzervativní EPP, socialisté ze SEP i liberální ALDE.

Nový exekutivní orgán EU se ujel úřadu v pondělí 22. listopadu, tedy se zhruba třítydenním zpožděním.

Barroso dosáhl široké většinové podpory teprve poté, co ustoupil od původně navrhovaného složení. Na místo Rocca Buttiglioneho byl italskou vládou nominován dosavadní ministr zahraničí Franco Frattini. Lotyšskou kandidátku na oblast daní a celní unie Ingrid Udreovou nahradil Andris Piebalgs, který se ale postavil do čela resortu energetiky. Daňové portfolio místo něj převzal bývalý šéf maďarské diplomacie László Kovács.

Schválení složení Evropské komise europoslanci doprovodili přijetím zvláštní rezoluce. Ta zavazuje předsedu EK Barrosa, aby v případě, že některý z komisařů ztratí důvěru EP, tohoto politika požádal o demisi, nebo parlamentu vysvětlil, proč to neudělal. Barroso s tímto požadavkem souhlasil.

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+DN-20041118-1+0+DOC+XML+V0//EN&L=EN&LEVEL=2&NAV=X&LSTDOC=N#SECTION1>

http://europa.eu.int/comm/commission_barroso/index_en.htm

EKONOMIKA A EURO

Řecko podvádělo s rozpočtem

V polovině listopadu se řecká vláda přiznala, že od roku 1997 země neustále překračovala tříprocentní strop deficitu veřejných rozpočtů k HDP. Splnění tohoto limitu přitom bylo jednou z hlavních podmínek přijetí společné evropské měny. Původně Řecko uvádělo, že od klíčového roku 1999 bezpečně plnilo tříprocentní pravidlo.

Z šetření Eurostatu ale vyplynulo, že v období od roku 1997 do 2003 byl deficit v průměru vyšší o 2,1 %. To znamená, že tříprocentní rozpočtové kritérium Řecko v této době nikdy nesplnilo.

V důsledku toho Evropská komise zahájila proti Řecku disciplinární řízení za porušování statistických pravidel při vykazování veřejných financí.

Disciplinární řízení a návrhy Komise na posílení věrohodnosti statistik mají zabránit tomu, aby v budoucnu do Bruselu putovaly chybné či neúplné údaje. Zlepšit se má i bdělost evropského statistického úřadu Eurostat, který by měl dříve bít na poplach.

Složení nové Evropské komise

José Manuel Durão Barroso	<i>Portugalsko</i>
předseda	
Margot Wallström	<i>Švédsko</i>
místopředsedkyně, komisařka pro vztahy s evropskými institucemi a komunikační strategii	
Günther Verheugen	<i>Německo</i>
místopředseda, komisař pro průmysl a podnikání	
Jacques Barrot	<i>Francie</i>
místopředseda, komisař pro dopravu	
Siim Kallas	<i>Estonsko</i>
místopředseda, komisař pro administrativní záležitosti, audit a boj s podvody	
Franco Frattini	<i>Itálie</i>
místopředseda, komisař pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost	
Benita Ferrero-Waldner	<i>Rakousko</i>
komisařka pro vnější vztahy a evropskou sousedskou politiku	
Louis Michel	<i>Belgie</i>
komisař pro rozvojovou a humanitární pomoc	
Markos Kyprianou	<i>Kypr</i>
komisař pro zdravotnictví a ochranu spotřebitele	
Vladimír Špidla	<i>Česká republika</i>
komisař pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti	
Mariann Fischer Boel	<i>Dánsko</i>
komisař pro zemědělství a rozvoj venkova	
Olli Rehn	<i>Finsko</i>
komisař pro rozšíření	
Stavros Dimas	<i>Řecko</i>
komisař pro životní prostředí	
Andris Piebalgs	<i>Lotyšsko</i>
komisař pro energetiku	
Charlie McCreevy	<i>Irsko</i>
komisař pro vnitřní trh a služby	
László Kovács	<i>Maďarsko</i>
komisař pro zdanění a celní unii	
Dalia Grybauskaitė	<i>Litva</i>
komisařka pro finanční plánování a rozpočet	
Viviane Reding	<i>Lucembursko</i>
komisařka pro informační společnost a sdělovací prostředky	
Joe Borg	<i>Malta</i>
komisař pro rybolov a námořní záležitosti	
Neelie Kroes	<i>Nizozemí</i>
komisařka pro hospodářskou soutěž	
Danuta Hübner	<i>Polsko</i>
komisařka pro regionální politiku	
Jan Figel	<i>Slovensko</i>
komisař pro školství, vzdělání, kulturu a vícejazyčnost	
Janez Potocnik	<i>Slovinsko</i>
komisař pro vědu a výzkum	
Joaquín Almunia	<i>Španělsko</i>
komisař pro hospodářské a měnové záležitosti	
Peter Mandelson	<i>Velká Británie</i>
komisař pro obchod	

Žádné sankce však dosud nejsou na obzoru. „Komise předpokládá zlepšení statistik, ale nyní nepočítá se sankcemi,“ cituje ČTK mluvčí Evropské komise Francoise Le Bailovou.

Na sankce by mohla přijít řada až poté, co by se Atény neřídily doporučeními, aby očekávaný deficit stlačily pod tříprocentní mez. Nejprve však Evropská komise a ministři financí vyhodnotí chystaná řecká opatření. Vyloučení Řecka z eurozóny však nehrozí.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/04/1431>

Komise vidí hladký přechod nových členů na euro

Ve své první souhrnné zprávě o připravenosti nových členských zemí EU k přijetí eura Evropská komise konstatuje, že všechny uvedené země plánují tento krok uskutečnit v období od roku 2007 do roku 2010.

Tři nováčci (Estonsko, Litva a Slovinsko) se od června letošního roku dokonce zapojili do systému měnových kurzů ERM II. Setrvání v tomto systému po dobu alespoň dvou let je přitom jednou z podmínek vstupu do eurozóny.

Podle Evropské komise zavedení eura v zemích nedávno vstoupivších do EU (tzv. EU-10) bude rychlejší a hladší, než tomu bylo u stávajících zemí eurozóny. Důvodem je to, že polovina občanů EU-10 má již s eurovými bankovkami či mincemi zkušenost.

Většina nováčků zavede euro v tzv. „big bang“ (velký třesk) procesu – vstup do eurozóny se bude shodovat s datem, kdy euro nahradí národní měny i v hotovostní podobě. Ve stávajících členských zemích eurozóny se euro v hotovostní podobě zavedlo až tři roky po té, co začalo platit bezhotovostně.

Podle nejnovějších zpráv Kypr, Estonsko, Litva a Slovinsko plánují vstoupit do eurozóny v roce 2007, ostatní nejpozději do roku 2010.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/04/1350>

Konvergenční program ČR 2004

V nově přijatém Konvergenčním programu zvýšilo Ministerstvo financí odhad letošního schodku veřejných financí ze 4,6 % na 5,2 % HDP. Vláda se v tomto dokumentu zavazuje zlepšit svoji rozpočtovou disciplínu tak, aby v roce 2008 splňovala unijní podmínky a o dva roky později mohla přijmout euro.

V příštím roce by měl deficit veřejných rozpočtů činit 4,2 % HDP, o rok později klesnout na 3,6 % HDP a v roce 2007 na 3,3 % HDP. V roce 2008 by se měl schodek dostat na rovná tři procenta a ČR by tak splnila podmínku pro přijetí eura, ke kterému by mělo dojít o další dva roky později.

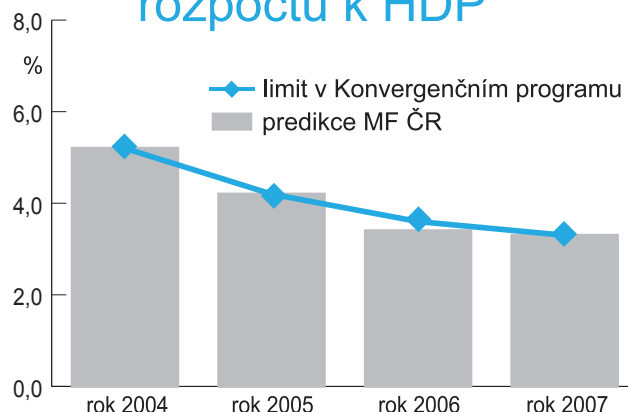
Konvergenční program musí Česká republika každoročně

předkládat spolu s ostatními členskými státy stojícími mimo eurozónu. Předkládaný Konvergenční program navazuje na Konvergenční program České republiky z května 2004, který česká strana operativně předložila Evropské komisi krátce po přistoupení, aby splnila jednu ze základních podmínek pro čerpání finančních prostředků z Kohezního fondu. Aktualizovanou podobu programu bude stát posílat do Bruselu každý rok na podzim, a to až do doby, než přijme euro.

Po vstupu České republiky do Evropské unie byla s Českou republikou zahájena procedura nadměrného schodku (tzv. Excessive Deficit Procedure) a na základě uznání zvláštních okolností byl Radou poté povolen čtyřletý časový rámec na odstranění nadměrného schodku. Cesta fiskální konsolidace navržená Radou byla přitom převzata z Konvergenčního programu prezentovaného Českou republikou v květnu 2004.

<http://www.mfcr.cz/tiskzpravy.php?id=195>

Schodek veřejných rozpočtů k HDP

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

ROZPOČET

Schválen rozpočet EU na rok 2005

Představitelé členských států i Evropského parlamentu se dohodli na rozpočtu Evropské unie pro příští rok. Ten počítá s příjmy i výdaji ve výši 106,3 miliardy euro, což je přesně 1 % hrubého národního důchodu (HND) Unie. Konečné slovo bude mít v půli ledna plénum Evropského parlamentu, očekává se však schválení.

Původní návrh rozpočtu z dílny Evropské komise přitom počítal se zvýšením o necelou desetinu oproti letošnímu roku na 109 miliard eur, tedy 1,03 % HND. Konečný návrh je tudíž kompromisem, neboť Evropský parlament zpočátku požadoval dokonce 1,05 % HND.

Proti navýšení rozpočtu byla i Česká republika, neboť by to znamenalo vyšší příspěvek z Prahy do společné evropské kasy. Důvodem je i to, že příspěvek do evropského rozpočtu

Hodnotící zpráva tzv. Kokovy skupiny o pokroku dosaženém v naplňování Lisabonské agendy příliš optimisticky nevyzněla. Bude zajímavé, jak se doporučení expertů promítnou do střednědobé revize celé agendy na jarním zasedání Evropské rady. Ta na svém listopadovém zasedání schválila i pětiletý akční plán pro justici a vnitro. Vedle USA, Kanady, Číny, Ruska a Japonska by se mohla stát strategickým partnerem Unie i Indie, vyplývá to ze summitu EU-Indie.

je jistý, zatímco příjmy z něj závisejí na řadě faktorů, zejména na dostatečném počtu kvalitních projektů pro čerpání strukturálních fondů.

Hlavní boj o to, jakou podobu bude mít finanční perspektiva na období 2007-13, klíčové evropské instituce ještě čeká.

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20041126-1+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=S#SECTION4>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Rada EU diskutovala směrnici o službách

Rada EU ke konkurenceschopnosti se na svém zasedání koncem listopadu sice ztotožnila s hlavními cíly připravované směrnice o službách, ale zároveň v některých otázkách vyjádřila obavu.

Nejvíce kontroverzním se ukázal být přístup „země původu“. Ten stanovuje, že aktivity poskytovatele služeb by měly být upraveny legislativou v zemi jeho původu spíše než v zemi, kde služby poskytuje. Konkrétně se vyskytly široce sdílené obavy o uplatňování tohoto principu ve zdravotnictví; někteří zástupci navrhovali zdravotní služby z působnosti směrnice zcela vyjmout.

Kromě principu země původu ministři debatovali i o spolupráci mezi národními orgány a zjednodušení administrativních procedur.

Celkově Rada EU zdůraznila pozitivní význam a smysl směrnice o službách, ale zároveň upozornila, že mnohé musí být ještě vyjasněno a upřesněno, aby nedošlo k podkopání evropského sociálního modelu a k rozporům s již platnou legislativou.

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/intm/82805.pdf

PODNIKÁNÍ

Kokova zpráva o Lisabonské strategii

Začátkem listopadu na summitu EU expertní skupina pod vedením bývalého nizozemského premiéra Wima Koka zveřejnila dlouho očekávanou střednědobou hodnotící zprávu o Lisabonské strategii. Vypracování zprávy vyplývá ze zadání Evropské rady z března 2004.

Tak zvaná Kokova zpráva negativně hodnotí dosavadní pokrok při čtyřletém naplňování strategie přijaté v roce 2000 v Lisabonu, jejímž cílem je učinit z EU do roku 2010 nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější znalostní ekonomiku na světě. Podle zpráv jsou neuspokojivé výsledky vinnou přetíženou agendou, slabou spolupráci, konflikty priorit a zejména nedostatkem politické vůle jednotlivých členských států. Všechny členské země musí Lisabonskou strategii vzít za vlastní a Komise musí být připravena pojmenovat ty země, které v jejím naplňování selhávají, jakož i vyzvednout ty státy, které jsou úspěšné, uvádí se v reportu.

Zpráva odmítá návrhy na odstranění cílového roku 2010. Zdůrazněny jsou jak vnější výzvy (USA a vyspělé asijské ekonomiky), tak i vnitřní výzvy typu stárnutí evropské populace. Květnové rozšíření Unie o desítku nových členů považuje za zdroj obav i příležitostí.

Konkrétní doporučení Kokova zpráva člení do pěti oblastí:

1. Znalostní ekonomika

- Přilákat a udržet nejlepší vědce – přijmout akční plán k redukcí administrativních překážek pro stěhování do a v rámci zemí EU pro světové vědce a výzkumníky a jejich rodinné příslušníky (do jara 2006).
- Udělat prioritu z oblasti výzkumu a rozvoje: do konce roku 2005 založit Evropskou radu pro výzkum.
- Podporovat inovace: ještě před jarním summitem EU v roce 2005 se shodnout na evropském patentu.

2. Vnitřní trh

- Rychleji přejímat legislativu upravující vnitřní trh: Komise by měla vytvořit kompletní seznam směrnic, které ještě nejsou transponovány do národních legislativ s řazením podle největších „provinilců“.
- Odstranit překážky pro volný pohyb služeb do konce roku 2005.
- Přijmout zbývající legislativu z Akčního plánu finančních služeb.

3. Zlepšení podmínek pro podnikání

- Lepší tvorba zákonů prostřednictvím reportování hodnocení dopadu budoucí legislativy na konkurenceschopnost a udržitelný rozvoj.
- Redukce času, námahy a nákladů pro založení podniku (do konce roku 2005).

4. Vytváření adaptabilního a integrovaného trhu práce

- Implementovat doporučení Specializované skupiny na evropskou zaměstnanost z roku 2003.
- Zavést národní strategie dlouhodobého vzdělávání do roku 2005.
- Vytvoření široké strategie aktivního stárnutí do roku 2006.

5. Ekologicky udržitelná budoucnost

- Životní prostředí a konkurenceschopnost jako rovnocenné cíle: podporovat rozvoj eko-inovací a národních cestovních map pro začlenění Akčního plánu environmentálních technologií.
- Národní akční plány pro „zelené“ veřejné zakázky.

Za účelem fungování Lisabonské strategie zpráva prezentuje dalších osm obecných doporučení:

- zaměřit se na růst a zaměstnanost k podpoře sociální soudržnosti a udržitelného rozvoje,
- vybudovat partnerství pro reformy se zainteresovanými stranami, občany, sociálními partnery a veřejnými institucemi,
- do konce roku 2005 prodebatovat národní akční plány pro reformu s národními parlamenty a sociálními partnery,

- tyto národní plány by měly brát v úvahu Obecné směry hospodářské politiky a zaměstnanosti (Broad Economic Policy Guidelines and Employment Guidelines) přijaté na evropské úrovni (do července 2005),
- Evropský parlament by měl založit stálý výbor na Lisabonskou strategii,
- rozpočet EU by se měl přetvořit tak, aby reflektoval Lisabonské priority,
- celý Lisabonský proces zjednodušit zaměřením se na 14 klíčových indikátorů místo více než stovky,
- komunikační strategie Komise by se měla přezkoumat ještě před jarním summitem EU.

Na základě Kokovy zprávy Evropská rada pověřila Komisi, aby do konce ledna připravila návrhy střednědobé revize Lisabonské strategie a vzala přitom v úvahu i názory členských států a připravovanou revizi Strategie udržitelného rozvoje. Tyto návrhy EK budou diskutovány na jarním summitu EU v březnu 2005.

Více o problematice naplňování Lisabonské strategie hovoří naše téma měsíce na straně 10.

http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/index_en.html

Komise harmonizuje high-tech zařízení v automobilech

Stále rostoucí využívání high-tech elektronických a elektrických součástek v automobilech podnítilo důkladnou revizi legislativy s cílem zamezit negativnímu vzájemnému působení mezi technologiemi, které by mohlo ohrozit bezpečnost cestujících. Komise se proto rozhodla vydat novou směrnici, která by používání elektrických a elektronických součástek v autech harmonizovala. Elektrické a elektronické zařízení nyní kontrolují nejen pohodlí, informace a zábavu, ale i bezpečnostní funkce aut, uvádí Evropská komise.

„Evropské automobily a jejich dodavatelé jsou dobrým příkladem kreativního průmyslového odvětví, které vytváří vysoce inovativní výrobky. Harmonizace evropské legislativy může usnadnit tento proces“, vysvětluje komisař pro podnikání a informační společnost Oli Rehn.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/04/1363>

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

Rada EU se nedohodla na reformě cukru

Ministři zemědělství členských států na zasedání Rady EU k zemědělství zatím neschválili navrženou radikální reformu cukerného režimu v Evropské unii. Návrh reformy z pera Komise počítá se snížením zaručených výkupních cen cukru o 30 % a cukrové řepy skoro o 40 %. Výrobní kvóty by se měly postupně snížit ze 17,4 milionu na 14,6 milionu tun, tedy o 16 %.

Rozhodnutí o reformě cukerného pořádku by tak mohlo padnout až v květnu či červnu 2005, kdy má Evropská komise předložit konkrétní návrhy. Reforma by měla pomoci splnit pravidla WTO i snížit ceny pro evropské spotřebitele, kteří za cukr platí trojnásobek ceny na světovém trhu.

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/82845.pdf

VNĚJŠÍ VZTAHY

EU a Indie plánují strategické partnerství

Do konce roku 2005 Evropská unie a Indie rozvinou široký akční plán pro strategické partnerství, dohodli jejich představitelé na 5. summitu EU-Indie v nizozemském Haagu.

Zástupci EU vyjádřili přání povznést vztahy s Indií na stejnou úroveň jako s USA, Kanadou, Čínou, Ruskem a Japonskem, se kterými má Unie uzavřené strategické partnerství.

Strategický plán bude pokrývat klíčové oblasti od boje proti terorismu až po intelektuální a kulturní vztahy. Na summitu bylo diskutováno i úsilí o zvýšení vzájemného obchodu.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/04/1342>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Evropská rada souhlasí s pětiletým akčním plánem pro justici a vnitro

Nejvyšší představitelé členských zemí EU odsouhlasili pětiletý akční plán na období 2005 až 2010 pro užší spolupráci v oblasti justice a záležitostech vnitro. Plánované změny se týkají zejména azylové a migrační politiky.

Záměrem tak zvaného Haagského programu je dále postoupit v naplňování cíle proměnit Unii v „prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti“, což navazuje na „agendu z Tampere“ přijatou v roce 1999.

Pokud Haagský program přijme i Evropský parlament, jak se očekává, nový komisař Franco Frattini bude realizovat tato klíčová opatření v oblasti azylové a migrační politiky:

- rozvoj společného evropského azylového systému se společnými procedurami a statutem pro ty, kterým je udělen azyl nebo ochrana,
- definovat opatření pro cizince k legální práci v EU v souladu s potřebami trhu práce,

Návrh nového nařízení Evropské komise by mohl umožnit vyrábět levnější kopie patentově chráněných léků pro chudé rozvojové země. Mělo by to zlepšit boj proti HIV/AIDS, malárii a tuberkulóze v těchto zemích. Nekalým obchodním praktikám typu neodbytní podomní prodejci či nevyžádané zboží bude možná již brzo odzvoněno. Návrh Komise v této oblasti byl schválen Radou EU a aby vstoupil v platnost, chybí již jen souhlasné stanovisko Evropského parlamentu.

- zavést evropský rámec pro garantování úspěšné integrace migrantů do cizích společností,
- zesílit partnerství s třetími zeměmi k lepšimu potírání nelegální imigrace,
- zavést pravidla k vyhoštění a vrácení nelegálních imigrantů do zemí původu,
- používat biometriku a informační systémy.

Kromě toho se Haagský program zaměřuje i na oblast policejní spolupráce (Europol) a justiční spolupráce (vzájemné uznávání rozsudků, částečná harmonizace trestního práva).

Evropská rada také rozhodla ukončit platnost pětiletého přechodného období, které se vztahovalo na začlenění azylové a imigrační politiky z mezivládního třetího pilíře do prvního komunitárního pilíře, jak to předpokládá Amsterodamská smlouva. O otázkách spojených s azylovou a imigrační politikou se od dubna 2005 bude v Radě hlasovat kvalifikovanou většinou v rámci tzv. spolurozhodovací procedury, která zahrnuje Evropský parlament.

Pouze opatření týkající se regulace legální imigrace bude stále vyžadovat jednomyslnost. Velká Británie, Irsko a Dánsko mají výjimku a nebudou tedy vázány komunitárními procedurami.

Z rozhodnutí Evropské rady rovněž vyplývá, že Česká republika vstoupí do Schengenského systému nejspíše za tři roky, což by znamenalo zrušení kontrol na hranicích se sousedními státy – členy Unie. Vše závisí na tom, jak bude ČR připravena plnit Schengenská pravidla.

http://www.eu2004.nl/default.asp?CMS_TCP=tcpAsset&id=5438C5AAB16E4CE38B8689603E7435BEX1X52750

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Komise přehodnocuje priority v informačních a telekomunikačních technologiích

Komise představila nový pracovní program pro informační technologie na období 2005-06 a zároveň priority pro Sedmý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj.

Nový pracovní program pro informační technologie bude mít tři oblasti svých cílů:

- dokončí evropské investice v rámci Šestého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj,
- integrovat výzkum v oblasti informačních technologií v rozšířené Evropské unii,
- použít tento pracovní program jako můstek k Sedmému rámcovému programu pro výzkum a technologický rozvoj (začne platit od roku 2007).

Hlavní prioritou Sedmého rámcového programu bude zapojení více tématického přístupu s cílem, aby byla podpora poskytovaná Evropským společenstvím více viditelná a identifikovatelná pro občany, podnikatele a manažery.

http://europa.eu.int/information_society/istevent/2004/cf/document.cfm?doc_id=987

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Levnější léky pro chudé země

Evropská komise navrhla nové nařízení, které by umožnilo výrobcům generických léčiv vyrábět lacinější kopie patentově chráněných léků pro chudé země, které jsou postižené nemocí a přitom samy nemají dostatečné kapacity na jejich výrobu.

Tyto chudé země by měly nejprve upozornit Světovou obchodní organizaci (WTO), jaká léčiva konkrétně potřebují. Dále by výrobci generik, v případě jejich zájmu, požádali své národní autorizační úřady k udělení „povinné licence“ nebo k dočasnému přerušení patentu za účelem exportu levných léčiv do rozvojových a nejméně vyspělých zemí (členů WTO), které je potřebují.

Povinné licence byly donedávna udělovány primárně pro dodávky na domácí trhy. Na základě rozhodnutí WTO z dubna 2003 je širší přístup k nevyžádanějším medikamentům umožněn rozvojovým zemím.

Podle některých odborníků ale toto nařízení cenu léčiv rozvojovým zemím příliš nesníží. Důvodem je to, že jejich trh je příliš malý, aby farmaceutické firmy mohly nabídnout nízkou cenu.

Součástí navrženého nařízení je i opatření, které by mělo generikům vyvezeným na základě povinné licence bránit jejich reimportu na území EU.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/04/1332>

Zakáží se v EU nekalé obchodní praktiky?

Nevyžádané zboží, neodbytní podomní prodejci u dveří domácností, vzorky „zdarma“, za něž klient nakonec zaplatí, a podobné ne příliš férové obchodní praktiky by měly brzy zmizet. Návrh příslušné směrnice, která byla odsouhlasena Radou EU, postoupil do další etapy schvalování v Evropském parlamentu. Evropská komise očekává, že v platnost by směrnice mohla vstoupit počátkem příštího roku.

Navrhovaná direktiva výrazně omezuje možnosti prodejců nakládat s cenami, marketingem a reklamou. Kupříkladu si bere na mušku metody prodeje, které vyvolávají v zákaznických dojem, že prodejní akci nelze opustit bez podpisu kupní smlouvy, dále nevyžádané návštěvy podomních prodejců v domácnostech či zásilky neobjednaného zboží. Zrovna tak má zakázat používání reklamních sloganů o zboží zdarma, gratis či bez nákladů, pokud zákazník nakonec zaplatí jiné náklady, aby se k propagovanému výrobku dostal.

Směrnice rovněž obsahuje obecnou klauzuli, podle níž je nelegální jakákoli praktika, která vyvolává „nenormální chování průměrného spotřebitele“; například může jít o triky v podobě tvrzení, že určité zboží bude k dispozici jen po omezenou dobu či nabídku přílišných slev z uměle vysokých základních cen.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/04/1364>

Z ostatních zajímavých událostí, které jsme nezařadili do komentované rubriky Události, stojí za zmínku přehled statistického úřadu Eurostat, který ukázal, že nejnižší nezaměstnanost v EU je v regionu italského Bolzana a nejvyšší ve francouzském zámořském departmentu Réunion. Příznivcům volnější a ekologičtější dopravy přijde vhod aktualizace nejčastěji kladených otázek ke komunitárnímu programu Marco Polo. Jednoeurová či dvoueurová bankovka nebude, rozhodla Evropská centrální banka.

2. LISTOPAD

Aktualizovaná evropská legislativa k letecké dopravě:
http://www.europa.eu.int/comm/transport/air/legislation/index_en.htm

Web kampaně Sociální zodpovědnost společností ve 22 jazycích EU: http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/csr/campaign/index_en.htm

Komise zesiluje úsilí v boji proti HIV/AIDS, malárii a tuberkulóze:
http://www.europa.eu.int/comm/trade/issues/global/medecine/pr291004b_en.htm

3. LISTOPAD

Závěry ze zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem:
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/82493.pdf

Závěry ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům:
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/82494.pdf

4. LISTOPAD

Potravinářský průmysl a Asociační dohoda mezi EU a Sýrií:
<http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/food/index.htm>

Nástroje k implementaci tématických priorit Šestého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj:
http://www.europa.eu.int/comm/research/fp6/instruments_en.html

5. LISTOPAD

Závěry ze zasedání Evropské rady v Bruselu:
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/82534.pdf

Byl jmenován nový výkonný ředitel Evropské železniční agentury: http://www.europa.eu.int/comm/transport/rail/era/director_en.htm

Komise zahajuje on-line konzultace k legislativě upravující tlaková zařízení: <http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/library/enterprise-europe/news-updates/2004/05-11-2004.htm>

8. LISTOPAD

Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu – nový elektronický newsletter o evropských obchodních známkách a designech:
<http://oami.eu.int/en/office/newsletter/newsletter.htm>

Aktualizace kalendáře procesu rozšíření EU:
<http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/events/calendar.htm>

9. LISTOPAD

Přehled státní pomoci v oblasti intermodální dopravy:
http://www.europa.eu.int/comm/transport/intermodality/state-aid/decisions_en.htm

Eurostat – regionální nezaměstnanost se v EU-25 pohybovala od 2,0 % do 31,8 % v roce 2003:

http://epp.eurostat.cec.eu.int/cache/ITY_PUBLIC/1-09112004-AP/EN/1-09112004-AP-EN.PDF

Nejvyšší a nejnižší nezaměstnanost v regionech EU v r. 2003

Region	Míra v %	Region	Míra v %
Bolzano / Bozen (IT)	2,0	Réunion (FR)	31,8
Salzburg (AT)	2,3	Guadeloupe (FR)	26,3
Zeeland (NL)	2,5	Dolnoslaskie (PL)	26,0
Tirol (AT)	2,5	Zachodniop. (PL)	25,5
North Yorkshire (UK)	2,7	Lubuskie (PL)	24,5
Trento (IT)	2,9	Guyane (FR)	24,4
Emilia-Romagna (IT)	3,0	Warmin.-Maz.(PL)	23,9
Dorset&Som. (UK)	3,1	Calabria (IT)	23,4
Glouc., Wilt. & N.S.(UK)	3,2	Kujawsko-Pom.(PL)	21,8
Gelderland (NL)	3,3	Vých.Slovensko (SK)	21,8

Zdroj: Eurostat, regiony jsou typu NUTS 2

10. LISTOPAD

Aktualizace organizačního schématu Generálního ředitelství EK pro energetiku a dopravu:

http://www.europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/home/organigram/index_en.htm

11. LISTOPAD

Publikace Fúze a akvizice v EU:

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/structural_policies/mergers_acquisitions_en.htm

Komise přijímá strategii boje proti pirátství a padělků v oblasti duševního vlastnictví:

http://www.europa.eu.int/comm/trade/issues/sectoral/intell_property/pr101104_en.htm

12. LISTOPAD

Studie o financování letového provozu k dosažení Jednotného evropského nebe:

http://www.europa.eu.int/comm/transport/air/single_sky/studies/finalised_en.htm

15. LISTOPAD

Evropský ombudsman – výroční zpráva za rok 2003:

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/en/default.htm#20002004>

16. LISTOPAD

Závěry ze zasedání Rady EU ke vzdělávání, mládeži a kultuře:
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/educ/82679.pdf

Aktualizace nejčastěji kladených otázek (FAQ) v programu Marco Polo (2003-2010): http://www.europa.eu.int/comm/transport/marcopolo/faq/index_en.htm

Kalendárium

Předběžné zhodnocení aplikace tzv. Lamfalussyho procesu na evropské trhy cenných papírů:

http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/securities/lamfalussy/index_en.htm

17. LISTOPAD

Závěry ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem:

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/82694.pdf

e-Domec - elektronické archivování a management dokumentů v Evropské komisi:

http://www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/edoc_management/index_en.htm

Evropský výzkum o fotovoltanických článcích a biomase:

<http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2004/pr1611en.cfm>

18. LISTOPAD

Společný postoj Rady o podmínkách přístupu k plynárenským přenosovým soustavám:

http://www.europa.eu.int/comm/energy/gas/legislation/amending_legislation_en.htm

EuropeAid – akce v letech 2004-2005 financované z programu Asia-Invest: <http://www.europa.eu.int/comm/europeaid/projects/asia-invest/html2002/events2002.htm>

19. LISTOPAD

ECB rozhodla neuvádět eurové bankovky s hodnotou 1€ a 2€: <http://www.ecb.int/press/pr/date/2004/html/pr041118.en.html>

22. LISTOPAD

Komise novelizuje Mezinárodní účetní standard IAS 39: <http://www.europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/04/1385>

Brožura z konference Sociální dialog v nové Evropě s 25 členy: http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/news/2004/nov/broc_soc-dial_2004_en.html

23. LISTOPAD

Závěry ze zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/82772.pdf

Závěry ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/82773.pdf

Závěry ze zasedání Rady EU k zemědělství: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/82774.pdf

24. LISTOPAD

Euroabstracts No.4/2004: Rozšíření EU – nové horizonty pro evropské MSP: <http://www.cordis.lu/euroabstracts/en/home.html>

Programy spolupráce EU s USA a Kanadou v oblasti vyššího vzdělávání a odborného výcviku 2001-2005:

http://www.europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-usa/projects_en.html

http://www.europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-canada/projects_en.html

25. LISTOPAD

Report Evropská konkurenceschopnost v roce 2004:

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/competitiveness/index.htm

Legislativní návrhy Evropské komise na reformu politiky soudržnosti (období 2007-2013) v 19 jazycích:

http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/intronewregl0713_en.htm

26. LISTOPAD

Závěry ze zasedání Rady EU ke konkurenceschopnosti:

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/intm/82805.pdf

Závěry ze summitu EU-Rusko: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/82799.pdf

29. LISTOPAD

Závěry ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/82818.pdf

Program MEDA – přes 700 milionů euro na podporu partnerů ze Středomoří: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/euomed/news/memo04_276.htm

30. LISTOPAD

První zasedání Rady vesmíru (Space Council):

http://www.europa.eu.int/comm/space/news/article_1701_en.html

Závěry ze zasedání Rady EU k dopravě, telekomunikacím a energetice: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/trans/82848.pdf

Také prosinec bude vyplněn řadou jednání a zasedání klíčových orgánů Evropské unie. Z tohoto pohledu poslední měsíc v kalendáři rozhodně neznamena stejné umístění z hlediska důležitosti, ba naopak. Nejvýznamnější bude rozhodně zasedání Evropské rady, které by mělo učinit jeden z historických kroků celého Společenství. A to rozhodnout, zda Evropská unie zahájí s Tureckem rozhovory o jeho přistoupení k EU.

Očekávané aktivity

1.-2.12.2004	Brusel, Belgie	- Plenární zasedání Evropského parlamentu
1.-2.12.2004	Haag, Nizozemí	- Neformální zasedání ministrů sportu
2.-3.12.2004	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU ke spravedlnosti a záležitostem vnitra
2.12.2004	Haag, Nizozemí	- Summit Evropské unie a Kanady
6.-7.12.2004	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zaměstnanosti, sociální politice a záležitostem spotřebitelů
8.12.2004	Haag, Nizozemí	- Summit Evropské unie a Číny
9.-10.12.2004	Amsterdam, Nizozemí	- Neformální zasedání Rady EU k dopravě
13.-15.12.2004	Maastricht, Nizozemí	- Ministerská konference o odborném výcviku
13.-16.12.2004	Štrasburk, Francie	- Plenární zasedání Evropského parlamentu
16.-17.12.2004	Brusel, Belgie	- Zasedání Evropské rady
20.12.2004	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k životnímu prostředí

Čtyři roky trvání Lisabonské strategie bez zřetelných výsledků a se ztrácející se nadějí splnit její hlavní cíl – do roku 2010 vytvořit z Evropské unie stejně konkurenceschopný organismus, jakým jsou USA – dovedl v březnu 2004 Evropskou radu k rozhodnutí oslovit Evropskou komisi a vytvořit pracovní skupinu na vysoké úrovni v čele s bývalým nizozemským premiérem Wimem Kokem s posláním nabídnout nezávislý střednědobý výhled budoucnosti tohoto procesu.

LISABONSKÁ STRATEGIE A POKUS O JEJÍ OŽIVENÍ

V březnu 2000 vyřkli představitelé EU ambiciózní cíl, stát se v roce 2010 „nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější na znalostech založenou ekonomikou na světě, schopnou dosáhnout udržitelného hospodářského růstu s větším počtem lepších pracovních míst a větší sociální kohezí a ohledem k životnímu prostředí“. Tento cíl vešel do povědomí pod názvem Lisabonská strategie a představiteli EU byl považován za výsledek ucelené a vzájemně provázané série reforem. Za velmi důležitý byl považován požadavek, aby se tento cíl naplňoval pro EU jako celek; preferoval tudíž vzájemnou součinnost členských států před individuálními izolovanými akcemi.

Přestože především vnější události počínaje rokem 2000 příliš nenapomáhaly dosažení cílů Lisabonské strategie, je současně pravdou, že ve spleti jiných závažných cílů v mezidobí (vznik a zahájení společné měny euro, východní rozšíření EU, reforma institucí EU), EU jako celek i jednotlivé členské země samy přispěly k velmi pomalému naplňování Lisabonské strategie.

Kokova zpráva vychází z přesvědčení, že koncept Lisabonské strategie je v zásadě správný a problémem zaostávání EU je spíše jeho nenaplňování a nerespektování. Jako recept tudíž především doporučuje začít na naplňování tohoto konceptu na úrovni institucí EU a jednotlivých členských zemí konečně pracovat.

Naplnění Lisabonské agendy spočívá spíše v sérii vzájemně propojených iniciativ a strukturálních změn, jež skrze soustřednou akci v EU naplní její nepochybný potenciál. Ona série vzájemně propojených iniciativ by měla být spuštěna prostřednictvím pěti oblastí podpůrných politik:

- **společnost založená na znalostech:** cílem je zvýšení atraktivnosti Evropy pro výzkumníky a vědce, stanovení vědy a výzkumu jako vrcholných priorit a podpora využití informačních a komunikačních technologií;
- **jednotný vnitřní trh:** dokončit skutečné prostředí jednotného vnitřního trhu pro volný pohyb zboží a kapitálu a na základě urgentní akce vytvořit jednotný trh pro služby;
- **podnikatelské prostředí:** redukovat celkové administrativní břemeno, zlepšit kvalitu legislativy, usnadnit rychlý proces vzniku nových podniků a vytvořit prostředí, jež by lépe podporovalo podnikatelské aktivity;
- **trh práce:** rychlá reakce na doporučení Evropské pracovní skupiny pro zaměstnanost (European Employment Taskforce), rozvojové strategie celoživotního vzdělávání a aktivního stáří, podpůrné partnerství pro růst a zaměstnanost;
- **udržitelnost životního prostředí:** pokrytí ekologických inovací a vytvoření vůdčí pozice v ekonomických aspektech jednotlivých ekonomických sektorů; prosazení politik, které vedou k dlouhodobému a udržitelnému zlepšení produktivity prostřednictvím ekologické efektivity.

Kokova představa konsistentního naplňování spočívá v rozvoji

národních politik v každém členském státě, podporovaném vhodným celoevropským rámcem, které respektují priority jednotlivých členských států, a poté v postupu koordinovanější a sladnější cestou na celoevropské úrovni. Evropská komise by měla být připravena zřetelně a precizně reportovat o pozitivěch a selháních při naplňování této strategie v každém členském státě. Národní politiky i politiky EU, včetně jejich rozpočtů, by měly brát daleko více v úvahu lisabonské priority.

Aby se zajistilo, že členské státy skutečně přebírají své zodpovědnosti, navrhuje Kokova zpráva aplikaci nového přístupu, založeného na třech liniích: více soudržnosti a konzistentnosti mezi politikami a účastníky, zlepšení procesu zapojení národních parlamentních a sociálních partnerů a jejich výstupů, a jasnější, zřetelnější komunikace k cílům a dosaženým výsledkům strategie.

Kokova skupina současně navrhuje nové vymezení klíčových kompetencí:

- **Evropská rada** přebírá vůdčí pozici při zajišťování pokroku Lisabonské strategie;
- **členské státy** připraví národní programy a zajistí jejich účinnou komunikaci vůči občanům;
- **Evropská komise** pozoruje, reportuje a usnadňuje postup a podporuje jej svými politikami a akcemi;
- **Evropský parlament** hraje aktivní úlohu při monitorování procesu;
- **evropská sociální partnera** musejí převzít svou odpovědnost a aktivně se účastnit implementace Lisabonské strategie.

Kokova zpráva je přesvědčena, že mimořádné úsilí je zapotřebí věnovat tomu, aby občané porozuměli obsahu Lisabonské strategie a pochopili, proč je tato relevantní pro každou osobu v každé evropské domácnosti.

Úspěch ekonomiky založené na znalostech by se měl projevat v tom, že Evropa zůstane otevřená, případně svou otevřenost dále posílí, a současně si uchová svojí sociální soudržnost. Evropa zatím nechtěla nebo nebyla připravena vstoupit – ani interně v rámci hospodářské unie, ani externě – do soutěže o rychlé a významné snížení reálných mzdových a osobních nákladů. Jedním z důvodů této nepřipravenosti je možná obava členských států s vysokou úrovní sociální soudržnosti, partnerství v pracovním procesu a ochrany životního prostředí, že by takto vytvořené standardy mohly být touto soutěží podkopány.

Od počátku evropské industrializace byl růst průmyslu a produktivity vždy tažen pokrokem v technologiích a vůdčích sektorech. O tuto tezi by se měla opírat i Lisabonská strategie; silná znalostní ekonomika nutně potřebuje silný zpracovatelský průmysl založený na high-tech, vyrábějící high-tech výrobky na úrovni aplikovaných poznatků vědy a techniky.

Lisabonský koncept má širokosáhlou ambici a pokrývá

množství oblastí, v nichž EU nemá konstitucionální a legislativní kompetenci; ta je v rukou jednotlivých členských států. Je tudíž navrženo postupovat kombinací tradiční komunitární metody přijímání legislativy EU, připravované a tlačené kupředu Evropskou komisí, a nového procesu nazvaného jako otevřená metoda koordinace. V rámci tohoto procesu členské státy dobrovolně souhlasí se spoluprací v oblastech národní kompetence a používáním nejlepších praktických zkušeností příslušných členských zemí; rolí Evropské komise by mělo být koordinovat tento proces a zajistit, aby členské země měly kompletní ucelenou informaci o pokroku dosaženém všemi ostatními zeměmi a současně zajistit, aby sféry nacházející se v komunitární kompetenci byly do Lisabonských cílů aplikovány pomocí komunitární metody přijímání legislativy EU.

Při hodnocení stávajícího poločasu naplňování lisabonské agendy se nám vskutku naskýtá minimálně smíšený pocit. Co lze řídit do skupiny relativně pozitivních následků, byť s velmi nejasnou a neprokázanou souvislostí s naplňováním vlastní Lisabonské strategie? Za pozitivní jev lze zřejmě označit poměrně viditelný nárůst zaměstnanosti, pokud jej měříme se situací ve vůbec nejkritičtějším období konce první poloviny 90. let. Řada evropských vlád se úspěšně pustila do procesu odstraňování překážek, jež bránily vytváření levných pracovních míst. Některé z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti zabraly, stejně jako prozíravé zmírňování některých limitů na délku pracovní doby. Míra zaměstnanosti se zvýšila z hodnoty 62,5 % v roce 1999 na 64,3 % v roce 2003. Došlo ke zvýšení zaměstnanosti žen na 56 % v roce 2003 i ke zvýšené zaměstnanosti starších ročníků. Přesto cíl lisabonské agendy – dosažení míry zaměstnanosti na úrovni 70 % v roce 2010 se může zdát být reálně ohrožen, stejně jako cíl zaměstnanosti starších ročníků na úrovni 50 % (v porovnání se stávajícími 41 %).

Zejména některé členské státy dosáhly výrazného pozitivního posunu v oblasti informačních a komunikačních technologií, ve využívání internetu ve vzdělávacím, výzkumném systému, ve veřejné správě a v podnikatelských činnostech.

Nepříliš radostný obrázek nabízí naplňování priority v oblasti výzkumu a vývoje. Pouze dvě členské země vynakládají na tento účel více než požadovaná 3 % svého HDP.

Krátkodobé a dlouhodobé důsledky a výzvy rozšíření EU

Květnové rozšíření EU o deset nových členských zemí vedlo okamžitě k průměrnému zchudnutí nově zformované EU, pokud budeme ekonomickou vyspělost měřit ukazatelem HDP přepočteného na obyvatele. HDP nově rozšířené EU totiž v porovnání se stavem před rozšířením vzrostl pouze o 5 %, kdežto populace se tímto aktem navýšila o 20 %. HDP na obyvatele rozšířené EU-25 tak poklesl o 12,5 %. Došlo k prohloubení rozdílů nejen mezi nejbohatší a nově nejchudší zemí EU, ale k ještě propastnějšímu prohloubení rozdílů na regionální úrovni. Počet obyvatel, kteří žijí v regionech, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % unijního průměru (hlavní kritérium regionální politiky EU pro čerpání ze strukturálních fondů EU) se zvýšil ze 73 miliónů na 123 miliónů osob.

Jisté cíle lisabonské strategie se zdají být možná ještě významnější pro celou EU-25, v porovnání s dřívější EU-15. Kupříkladu zaměstnanost vlivem rozšíření v EU rovněž klesla (o 1,5 %), dlouhodobá nezaměstnanost v EU-15 činí 3,3 %, v EU-25 pak 4,0 %.

Stejně tak naplňování ekologických priorit Lisabonské strategie se může zdát v případě nováčků zásadnější, než u některých stávajících členů.

Rozšíření EU však současně představuje i bezprecedentní dlouhodobou výzvu EU při zajišťování výrazného zrychlování tempa její ekonomické aktivity. Proces dohánění průměrné ekonomické vyspělosti EU by měl být u všech z nich doprovázen nadprůměrně vysokými tempy hospodářského růstu a produktivity práce v relativně krátkém časovém horizontu. Střední, východní a jižní Evropa by se tak měla stát po období alespoň příštích dvou dekád oblastí vysoké hospodářské dynamiky. V posledních pěti letech byl hospodářský růst Estonska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Polska, Slovinska, Slovenska a České republiky poměrně výrazně nad údaji USA, nemluvě již o EU-15 či EUR-12.

Nižší sazby přímých daní i nižší nákladová, hlavně mzdová, hladina jsou a zůstávají silným lákadlem pro zahraniční investory jak z ostatních vyspělejších teritorií EU, tak z oblastí mimo EU.

USA versus EU

Jádro EU vykazuje pomalejší tempo růstu než USA. Toto pomalejší tempo růstu je současně provázeno i nižším růstem produktivity práce. Proces dohánění evropské ekonomiky a její přibližování se úrovni Spojených států, který probíhal od konce 2. světové války až do poloviny 70. let, ustal a vzájemný poměr ekonomické vyspělosti USA – Evropa se po zbývajícím období stabilizoval; v posledních několika letech se navíc nůžky opět rozevírají v evropský neprospěch. V současné době se ekonomická vyspělost EU pohybuje na úrovni přibližně 70 % ekonomické vyspělosti USA, přičemž jedině Lucembursko ze zemí EU výrazně překračuje ekonomickou vyspělost

USA. Přibližně srovnatelně s americkou ekonomikou je na tom v současné době Irsko a všechny ostatní ekonomiky EU více či méně výrazně zaostávají za hospodářskou vyspělostí Spojených států. Řečí agregovaných statistických čísel můžeme říci, že rozdíl mezi průměrnou ekonomickou vyspělostí EU a USA v neprospěch EU je přibližně stejný, jako je rozdíl mezi ekonomickou vyspělostí České republiky a průměru EU v neprospěch České republiky.

Komparace prováděná od roku 1996 říká, že za toto období se v průměru vzdálily Spojené státy od průměru Evropy o

0,4 % ročně při měření ekonomické vyspělosti obou teritorií.

Proces rozevírání nůžek je patrný i při porovnání temp růstu produktivity práce u obou srovnávaných entit. Počínaje rokem 1996 rostla produktivita práce v USA každoročně o 0,8 procentního bodu rychleji než v EU.

I přes kolaps či útlum nové ekonomiky lze vysvětlit tento jev v EU nedostatečnými investicemi do výzkumu a vývoje, do vzdělání, nedostatečnou schopností převádět výsledky výzkumu do výrobních postupů a nižší produktivitou v sektoru informačních a komunikačních technologií a u služeb na nich založených.

CESTY K NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ LISABONSKÉ STRATEGIE

Naplňování cílů Lisabonské strategie bude podle jednotlivých oblastí předmětem dalšího textu. Lze nicméně pro všechny cíle souběžně identifikovat společný postup, který Kokova zpráva doporučuje uplatnit k jejich dosažení. Lze jej ve stručnosti charakterizovat heslem: odstranit překážky a využít potenciál.

Kokův tým si je vědom, že jednotlivé členské země spočívají v rozdílných startovacích pozicích. Proto by Lisabonská strategie měla přiměřeně respektovat národní charakteristiky a výzvy.

Lze se zřejmě shodnout (i s odpůrci Lisabonské strategie) na tom, že pět prioritních oblastí musí Evropa řešit bez ohledu na to, zda vůbec nějaká Lisabonská strategie existuje, a že jejich výběr je v zásadě relevantní a oprávněný. Větší míra kritiky se může objevit v případě cílů, specifikovaných pro tyto oblasti, a cest, které by měly k těmto cílům vést. Pojdme se na ně podívat detailněji.

1. Společnost založená na znalostech

Lisabonská strategie v této oblasti požaduje:

- **Informační společnost:** stanovit regulační rámec pro elektronickou komunikaci, podporovat šíření informačních a komunikačních technologií, vytvořit příznivé podmínky pro eCommerce, posílit vůdčí roli Evropy v technologiích mobilních komunikací.
- **Výzkum:** zřídit společný výzkumný a inovační prostor, posílit výdaje na výzkum a vývoj na 3 % HDP, udělat z Evropy atraktivní adresu pro její nejlepší mozky, podporovat nové technologie.
- **Vzdělání a lidský kapitál:** snížit na polovinu počet osob, které přeruší školní docházku, nastavit systémy všeobecného a profesního vzdělání na dosažení znalostní společnosti, podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny, ulehčit mobilitu.

Kokova zpráva přináší klíčová doporučení:

- EU musí být atraktivnější a přitáhnout více nejlepších vědců. Evropská rada by se měla na svém jarním zasedání dohodnout, že vypracuje akční plán na odstranění administrativních překážek, které brání vědcům světové úrovně a jejich rodinám, aby přišli do EU a pohybovali se v ní.
- Tento akční plán by měl začít platit od roku 2006.

- Je třeba urychlit proces pracovního povolení a udělování víz pro vědce a zlepšit vzájemné uznávání profesních kvalifikací.
- Aby se EU mohla chlubit špičkovými vědeckými výkony, měly by se Evropský parlament a Rada EU do konce roku 2005 (v rámci rozsahu 7. rámcového programu na podporu vědy) dohodnout na zřízení nezávislé Evropské výzkumné rady, která by na evropské úrovni financovala a koordinovala dlouhodobý základní výzkum.
- Členské státy by měly dělat více pro realizaci akčního plánu eEurope, aby využily výhod informačních a komunikačních technologií. Především musejí udělat velké pokroky v eGovernmentu. Členské státy musejí do roku 2010 posílit přístup k širokopásmovému připojení nejméně na 50 %.
- Pokud jde o patent Evropského společenství, musí se Rada rozhodnout, zda ho odsouhlasí, nebo nechá spadnout pod stůl. Ještě před jarním zasedáním Evropské rady 2005 nebo během něj by mělo být dosaženo jednoty o tomto právním předpisu zásadního významu. Musí však být zaručeno, že evropský patent opravdu sníží komplikovanost, časovou náročnost a náklady na autorské právo. Skupina špičkových odborníků proto apeluje na Evropskou radu, aby našla řešení těchto otevřených otázek.

2. Jednotný vnitřní trh

Lisabonská strategie v této oblasti požaduje:

- **Zajistit účinnou realizaci práva Evropského společenství:** urychlit implementaci evropských právních předpisů.
- **Odstranit překážky** pro volný pohyb služeb v EU.
- **Dokončit jednotný vnitřní trh** pro síťová průmyslová odvětví: postupně liberalizovat trhy, zvláště plynárenství a energetiku (2007), poštovní služby (2006), železniční přepravu (2008) a leteckou dopravu.
- **Dotáhnout na jednotném vnitřním trhu poskytování finančních služeb.**
- **Zaručit férové a jednotné použití pravidel** pro hospodářskou soutěž a státní pomoc: zmenšit státní pomoc na 1 % HDP, vypracovat nové předpisy pro fúze a nabídky k převzetí, aktualizovat pravidla pro zadávání veřejných zakázek.

Kokova zpráva přináší klíčová doporučení:

- Začátkem roku 2005 by měla Evropská komise vypracovat úplný seznam právních předpisů pro jednotný vnitřní trh, které dosud nebyly ve 25 členských zemích implementovány. Tento seznam by měl být zveřejněn jako příloha k závěrům jarního zasedání Evropské rady. Je třeba rozlišovat podle jednotlivých členských států a pojmenovat největší hříšníky.
- S ohledem na tento seznam by měla Evropská rada na jarním zasedání 2005 stanovit konečný termín, do kdy má být implementace dokončena.
- Evropský parlament a Rada EU by se měly shodnout na právních předpisech, aby do roku 2005 zmizely překážky, které brání volnému pohybu služeb. Následně se musejí členské státy jednoznačně domluvit, že nezneužijí jednotlivé národní právní předpisy k tomu, aby vytlačily poskytovatele služeb z jiných členských zemí nebo blokovaly jejich činnost. Prosazení tohoto požadavku by měla Evropská komise chápat jako prioritu.
- Rada EU by měla v rámci Akčního plánu finančních služeb přijmout chybějící právní předpisy tak, aby se tyto normy staly součástí národního práva do konce roku 2005.
- Bylo by zapotřebí, aby Evropská komise navrhla do jarního zasedání Evropské rady 2005 strategii odstranění překážek bránících v cestě přeshraničnímu clearingu a účetním aktivitám.
- Evropská komise by měla předložit do konce roku 2005 analýzu, jak usnadnit integraci retailových finančních trhů.

3. Podnikatelské prostředí

Lisabonská strategie v této oblasti požaduje:

- **Politický systém napomáhající investicím**, inovacím a podnikovým iniciativám: jednodušší přístup k výhodnému financování, lepší konkursní právo, větší ohled na zvláštnosti malých a středních podniků, lepší rámcové podmínky pro průmysl, podpora odpovědného řízení podniku.
- **Nižší nákladové břemeno** pro podnikatelskou činnost a redukce byrokracie: lepší legislativní strategie na evropské i národních úrovních, menší časová náročnost a nižší náklady při zakládání firem.

Kokova zpráva přináší klíčová doporučení:

- Komise by měla dále rozpracovat nástroj na posouzení dopadů právních předpisů, aby se cíle konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje ještě více integrovaly.
- Evropská komise a členské státy by se měly do doby nebo v průběhu jarního zasedání Evropské rady 2005 shodnout na společné definici administrativního břemene. Evropská komise musí posoudit kumulativní dopad byrokracie pro podniky a určit cíle její redukce. Členské státy naproti tomu musejí „vyčistit“ svá národní ustanovení a stanovit si cíl pro redukci národní administrativní zátěže. Evropská

komise, stejně jako členské státy, by měly nejpozději do července 2005 oznámit, o kolik a do kdy chtějí snížit byrokracii v klíčových sektorech.

- Členské státy musejí do konce roku 2005 drasticky snížit dobu a náklady na zakládání podniku. Cílem by mělo být, aby se dosáhlo průměru těchto hodnot u tří současných nejlepších členských zemí. Naléhavě je doporučováno zavedení one-stop-shop pro zakládání podniků.

4. Trh práce

Lisabonská strategie v této oblasti požaduje:

- **Zvýšit celkovou míru zaměstnanosti** na 67 % (do roku 2005) a 70 % (do 2010); míru zaměstnanosti žen na 57 % (do 2005) a 60 % (do 2010); míru zaměstnanosti starších lidí na 50 % (do 2010); hranici pro odchod do důchodu posunout o pět let.
- **Definovat víceletý program** pro lepší přizpůsobivost firem, kolektivní vyjednávání, zpomalení růstu mezd, lepší produktivitu, celoživotní vzdělávání, nové technologie a pružnou organizaci práce.
- **Odstranit překážky**, které brání ženám v zapojení se do pracovního procesu a podpoře rovných příležitostí.
- **Sladit evropský sociální model** se vznikajícím, na vědě založeným hospodářstvím: umožnit sociální zaopatření při přeshraničním pohybu občanů, přijmout směrnice pro agentury nabízející dočasnou nájemní práci, zajistit udržitelnost penzijních systémů, zavést otevřené metody koordinace v oblasti sociální ochrany.
- **Vymýtit chudobu**: shodnout se na programu sociální integrace, zlepšit podporu integrace v národní a evropské politice, zaměřit se na problémy určitých cílových skupin.

Kokova zpráva přináší klíčová doporučení:

- Členské státy by měly v úzké spolupráci se sociálními partnery podat zprávu, jak se řídí doporučeními specializované skupiny pro evropskou zaměstnanost, a to včetně dosažené výkonnosti na poli zaměstnanosti a udržitelnosti sociálních systémů. Pokrok by mohl vyhodnotit jarní summit v roce 2005. Tento úkol by měla koordinovat Rada EU pro sociální záležitosti.
- Členské státy, v úzké spolupráci se sociálními partnery, by měly přijmout do roku 2005 národní strategie celoživotního vzdělávání, aby mohly čelit rychlým změnám v technologiích, zvyšovat účast na trhu práce, snižovat nezaměstnanost a umožnit lidem pracovat déle.
- Členské státy by měly do roku 2006 vypracovat ucelenou strategii pro aktivní stárnutí. Ta vyžaduje radikální posun v politice a pojetí od předčasných odchodů do důchodu ke třem rozhodujícím směrům této politiky: poskytování správných právních a finančních pobídek pro zaměstnance, aby pracovali déle, a pro zaměstnavatele, aby najímali a zaměstnávali starší pracovníky; zvyšování participace

v celoživotním vzdělávání pro všechny věkové skupiny, zejména pracovníků starších a s nízkou kvalifikací; a zlepšování pracovních podmínek a kvality práce.

5. Udržitelnost životního prostředí

Lisabonská strategie v této oblasti požaduje:

- **Boj proti změnám klimatu:** rychlá ratifikace Kjótského protokolu, pokroky v dosahování cílů z Kjóta, dosažení záměru, aby bylo 12 % primární energetické potřeby a 22 % hrubé spotřeby elektřiny kryto obnovitelnými zdroji.
- **Oddělení vazby mezi hospodářským růstem a využíváním zdrojů:** boj proti stoupajícímu objemu dopravy, dopravním zácpám, hlukové zátěži a ekologickému znečištění při plném zahrnutí sociálních a ekologických dopravních nákladů, vytvoření společného rámce pro zpoplatnění používání dopravní infrastruktury (Evropská dálniční známka), udržitelné nasazení přirozených zdrojů a redukce množství odpadu.
- **Vytyčení nového rámce:** přijetí směrnic ke zdaňování energie a ekologické odpovědnosti, 6. ekologický akční program.

Kokova zpráva přináší klíčová doporučení:

- Evropská komise, Rada EU a členské státy by měly podporovat vývoj a šíření ekologických inovací a využít vedoucího postavení Evropy na klíčových trzích ekoprůmyslu.
- Evropská komise by měla předložit Radě EU zprávu o dosaženém pokroku v Akčním plánu pro ekologické technologie (ETAP). Pro realizaci ETAP by měly členské státy vypracovat itinerář, v němž jsou stanovena konkrétní opatření na lhůty, především v rovině výzkumu (zejména pro technologické platformy), na podporu malých a středních podniků (rizikový kapitál) a přiměřených cen (odstraněním škodlivých subvencí).
- Národní a lokální úřady by měly do konce roku 2006 stanovit Akční plány pro ekologizaci veřejných zakázek, které se budou soustředit předně na technologie využívající obnovitelné energie a na nové pohonné hmoty. Komise by měla pomáhat, aby se spolehlivé postupy rozšířily mezi úřady členských států.

ZÁVĚREČNÝ KOMENTÁŘ

Zpráva představuje sumář maximalistických požadavků, přičemž některé z nich mohou být v daném čase spíše přáním, než reálně proveditelnými úkoly. Nelze však zřejmě pochybovat o tom, že na dané úrovni obecnosti je výčet doporučení a cílů zcela korektní a lze s ním téměř ve všem souhlasit.

V oblasti skutečného fungování jednotného vnitřního trhu lze zřejmě identifikovat dvě výrazné priority. Jedná se o završení (pro některé země) a vytvoření podmínek skutečného vnitřního trhu pro síťová odvětví a o odstranění stále ohromného množství skrytých překážek pro volný pohyb osob, zboží, služeb i kapitálu, mající mnohdy podobu zjevného protekcionismu.

Podstatnou bariérou vytvoření skutečně jednotného vnitřního trhu (JVT) je dále velmi pomalý průběh nejprve vytváření právních norem EU a po jejich schválení ještě pomalejší a neúplné zavádění směrnic do právních systémů jednotlivých zemí bez odpovídající kontroly.

V rámci JVT je pak ještě menší mobilita patrná u volného pohybu služeb. Jestliže se služby podílejí na HDP Společenství téměř 70 %, předmětem zahraničních transakcí se službami v rámci EU je jich necelých 20 %. Tento fakt je možná klíčovým důvodem ekonomického zaostávání EU za USA.

Zpráva si klade spíše utopické přání odstranit překážky pro volný pohyb služeb do konce roku 2005. Současně si klade i realističtější požadavek závazku ze strany členských států, že národní pravidla nebudou používána k blokování poskytovatelů služeb v jiných členských státech.

Potřebný pro podporu konkurenceschopnosti je pak Akční plán finančních služeb (FSAP). Je iluzí se domnívat, že v podmínkách EU existuje skutečně jednotný finanční trh. Výsledkem FSAP by

měla být možnost využívat výhody finančních produktů napříč celou EU, dosažení lepšího přístupu k financování, zejména pro SMEs, posílení variantnosti financování omezením dominantní role bank zejména v kontinentálním bankovníctví, ale i zefektivnění provádění přeshraničních clearingových operací a vypořádání transakcí.

Velmi podstatnou záležitostí je infrastruktura pro JVT obecně. Zřejmě nejpodstatnější je infrastruktura dopravní. Zde by měla být pro všechny nováčky vzorem stávající podoba infrastruktury dopravy v zemích Beneluxu, Rakousku či Německu, s prvotřídní sítí dálničních komunikací vedoucí prakticky všude bez výrazně negativního dopadu na životní prostředí a kvalitu života.

Pro malé a střední podniky, které do dnešních dnů v zemích nováčků EU přežily 15 let transformace a nesly bez téměř jakýchkoliv úlev a podpor náklady transformace na svých bedrech (na rozdíl od podniků velkých), by alespoň klima EU mělo napomoci investicím, inovacím, podnikání.

Dalším klíčovým slovem, jež se ve Zprávě nevyskytuje příliš explicitně, ale je zde přítomné, je networking. Daleko více, než jakékoliv velké společnosti, je síťování, sdružování všude tam, kde je to účelné, klíčem k úspěchu SMEs.

Lepší znalosti a otevřený trh sám automaticky nezajistí rozvoj inovací, větší konkurenceschopnost a růst. Vyžaduje to navíc existenci podnikatelského klimatu k návrhu nových výrobků a služeb a využití tržních příležitostí k vytvoření hodnoty pro zákazníky. V tomto ohledu: stát a veřejné orgány nesmějí být překážkou! Pokud již neprospívají, nesmějí alespoň škodit. Tím Evropa jako celek bez výjimky ztrácí řadu příležitostí k růstu a zaměstnanosti.

Informační servis

S nastupující zimou ke konci letošního roku se také kongresová, konferenční či seminářová aktivita přiblížila k bodu mrazu. Proto je naše nabídka zajímavých akcí na období zbytku prosince a první poloviny měsíce ledna takto omezená. Nicméně dá se očekávat, že již v únoru a březnu budou mít zájemci o evropskou integraci na poli konferencí a seminářů mnohem širší možnosti pro další vzdělávání, výměnu názorů či navazování kontaktů.

Bližší informace ohledně programu těchto akcí má k dispozici EU kancelář České spořitelny.

datum	místo konání	název a charakteristika akce
9.-11.12.2004	Berlín, Německo	„Sport, ženy a vůdcovství“; mezinárodní kongres pořádaný Spolkovým ministerstvem pro rodinné vztahy a Svobodnou univerzitou Berlín: http://www.frauenandiespitze.de/congress/
9.12.2004	Frankfurt, Německo	„Vynucení“; seminář Německého akciového institutu: http://www.dai.de/internet/dai/dai-2-0.nsf/events/D5ACE725CF2A2509C1256F3300333326?openDocument
13.12.2004	Brusel, Belgie	„Škodní nároky z narušení hospodářské soutěže – jseš připraven?“; konference Britské obchodní rady v Belgii: http://www.britcham.be/content/events/registration.asp?EventID=285

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické a finanční ukazatele zemí nově přistoupivších do Evropské unie se zřetelem na kritéria definovaná v Maastrichtské smlouvě: meziměsíční, meziroční a průměrnou inflaci, indikátory deficitu schodku státního rozpočtu a státního dluhu vyjádřených v poměru k HDP a volatilitu devizových kurzů národních měn k euro. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Cenový vývoj

	Meziměsíční inflace v %			Meziroční inflace v %			Průměrná meziroční inflace v %		
	VIII-04	IX-04	X-04	VIII-04	IX-04	X-04	VIII-04	IX-04	X-04
EU-25	0,1	0,2	0,3	2,3	2,1	2,3	2,0	2,0	2,1
EU - minimum	-	-	-	-	-	-	0,4	0,5	0,6
ČR	0,0	-0,7	0,4	3,2	2,8	3,1	1,6	1,8	2,3
Estonsko	-0,1	0,2	0,3	3,9	3,8	4,0	1,8	2,0	2,5
Kypr	0,5	1,0	1,0	2,8	1,8	2,0	2,1	2,1	1,9
Litva	-0,3	0,5	0,2	2,2	3,0	3,1	-0,5	-0,2	0,5
Lotyšsko	-0,1	0,4	0,4	7,8	7,7	7,2	4,5	4,9	5,6
Maďarsko	-0,3	0,1	0,5	7,2	6,7	6,4	6,3	6,5	6,8
Malta	-0,5	0,5	0,0	2,5	3,2	2,7	2,6	2,6	2,8
Polsko	-0,3	0,3	0,6	4,9	4,7	4,6	2,1	2,5	3,1
Slovensko	-0,2	0,2	0,1	7,0	6,4	6,3	8,6	8,5	8,0
Slovinsko	-0,3	-0,4	0,1	3,7	3,4	3,4	4,3	4,2	3,9

Pozn.: založeno na bázi harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP); průměrná meziroční inflace je dvanáctiměsíční klouzavý průměr meziroční změny harmonizovaného indexu spotřebitelských cen; EU – minimum je průměr průměrné inflace ve třech členských státech EU s její nejnižší hodnotou. Zdroj: Eurostat

Fiskální vývoj

	Deficit veřejných rozpočtů k HDP v %			Veřejný dluh k HDP v %		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
EU-25	-1,2	-2,3	-2,8	62,1	61,6	63,2
ČR	-5,9	-6,8	-12,6	25,3	28,8	37,8
Estonsko	0,3	1,4	3,1	4,4	5,3	5,3
Kypr	-2,4	-4,6	-6,4	64,3	67,4	70,9
Litva	-2,0	-1,5	-1,9	22,9	22,4	21,4
Lotyšsko	-2,1	-2,7	-1,5	14,9	14,1	14,4
Maďarsko	-4,4	-9,2	-6,2	53,5	57,2	59,1
Malta	-6,4	-5,8	-9,6	62,0	62,3	70,4
Polsko	-3,8	-3,6	-3,9	36,7	41,1	45,4
Slovensko	-6,0	-5,7	-3,7	48,7	43,3	42,6
Slovinsko	-2,8	-2,4	-2,0	28,1	29,5	29,4

Pozn.: na základě standardu ESA 95; zdroj: Eurostat

Volatilita devizových kurzů národních měn k euro

	Za posledních 24 měsíců			Za posledních 12 měsíců		
	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %
Česká koruna	31,90	+3,5	-4,3	32,04	+3,4	-3,9
Estonská koruna	15,65	+0,0	+0,0	15,65	+0,0	+0,0
Kyperská libra	0,583	+1,8	-1,0	0,582	+1,2	-0,8
Litevský litas	3,453	+0,0	-0,0	3,453	+0,0	-0,0
Lotyšský lat	0,649	+8,7	-5,5	0,663	+2,4	-3,5
Maďarský forint	252,3	+7,5	-7,9	253,2	+3,8	-7,5
Maltská lira	0,426	+2,9	-1,5	0,428	+0,9	-1,2
Polský zlotý	4,460	+12,8	-9,6	4,573	+8,8	-7,3
Slovinský tolar	236,1	+2,7	-1,6	238,8	+1,0	-0,5
Slovenská koruna	40,87	+4,1	-3,8	40,22	+2,4	-2,4

Pozn.: průměrný kurz je prostý aritmetický kurz měny daného státu k euro v uvedeném období, odchylka maximum je procentní odchylka maximálního kurzu v daném období od průměru, odchylka minimum je procentní odchylka minimálního kurzu od průměru, zdroj: ECB. Referenční období končí k 30.11.2004.

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

